

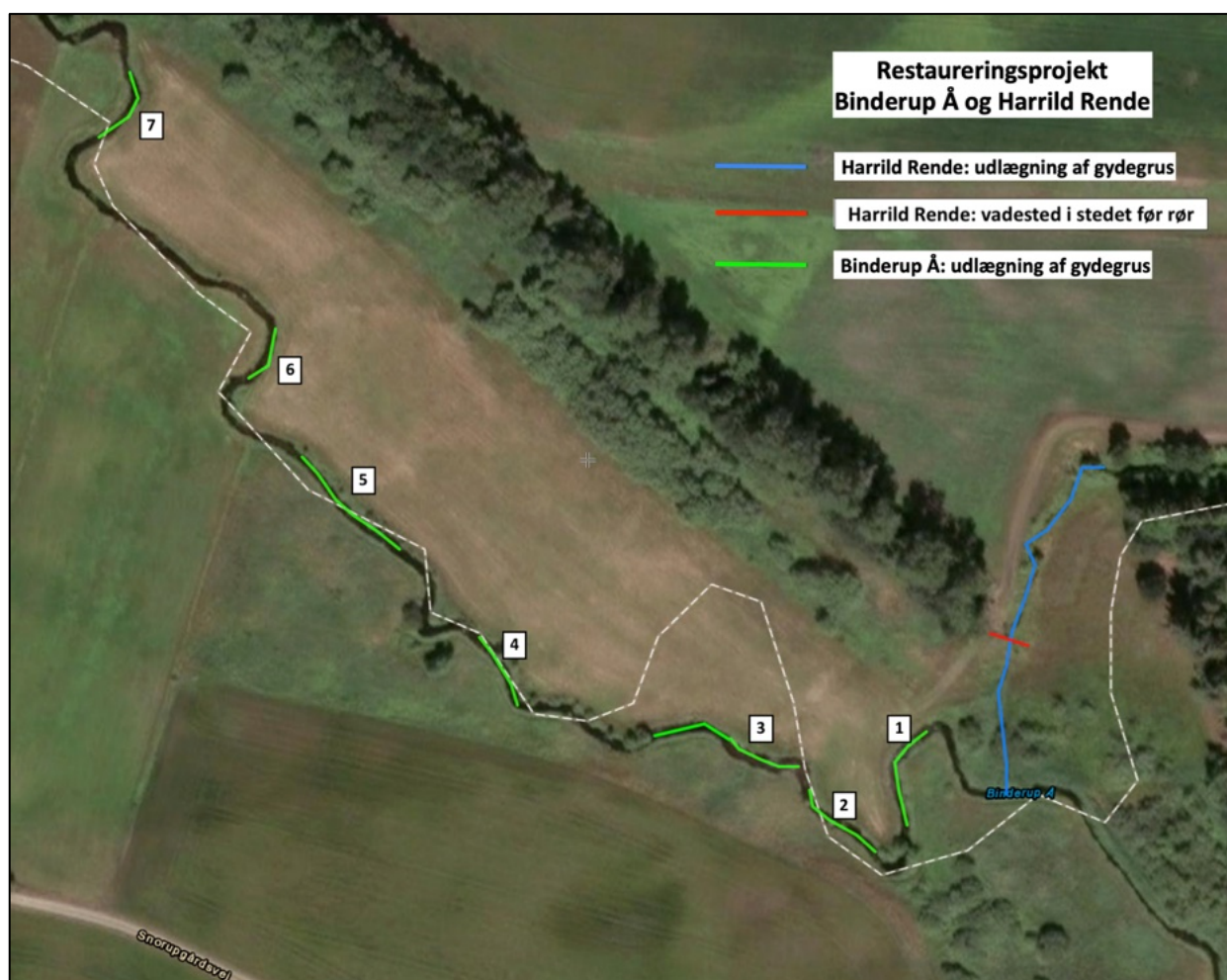
Restaureringsprojekt i Harrild Rende og Binderup Å

Aalborg, den 15.06.2025

Aalborg Kommune
By og Land
Natur, Vej og BBR
Stigsborg Brygge 105
9400 Nørresundby

Rebild Kommune
Center Natur og Miljø
Natur og Vandløb
Hobrovej 110
9530 Støvring

- Ansøgning om tilladelse til at fjerne et rør og erstatte det med et vadested samt at udlægge gydegrus og store sten i Harrild Rende og i Binderup Å

Harrild Rende og Binderup Å med projektstrækninger

Sagsbeskrivelse:

Lystfiskeriforeningen Binderup Aa har i samarbejde med fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, DTU Aqua udarbejdet en plan for restaureringsprojekter på en strækning af Binderup Å samt den nederste del af tilløbet Harrild Rende, beliggende i Rebild og Aalborg Kommuner. Foreningen skal hermed søge om tilladelse efter Vandløbsloven og Naturbeskyttelseslovens §3 til projektet.

Harrild Rende er på den pågældende strækning alene beliggende i Aalborg Kommune, mens Binderup Å på strækningen er grænsevandløb mellem Rebild og Aalborg Kommuner. Der er derfor lavet en samlet beskrivelse af projektet.

Projektet er aftalt med og godkendt af de relevante lodsejere: Asger Enggaard, Michael Pedersen og Henrik Brink Thomsen. Se vedhæftede accepter.

Harrild Rende er det vigtigste tilløb i den øvre del af Binderup Å med stor yngeltæthed på nogle strækninger. I forbindelse med DTU Aquas senest udarbejdede plan for fiskepleje i Binderup Å (2022) blev det konstateret, at røret i bækken cirka 45 meter før udløbet i Binderup Å udgør en hindring for fiskenes frie vandring på grund af et styrt. Desuden er bækken på strækningen tilsandet, så gydemuligheder for ørreder er begrænsede.

Binderup Å løber på strækningen i sit naturlige forløb efter at, Snorup Dambrug blev nedlagt i 2012. DTU Aqua konstaterede i 2022, at bestanden af ørreder på strækningen er væsentligt mindre end potentialet. Derfor anbefales det i Planen for fiskepleje, at der etableres/restaureres gydestrækninger og udlægges store skjulesten.

Projektbeskrivelse:

1. Det nuværende rør i Harrild Rende, der forbinder to englodder, fjernes og erstattes af et vadested med grus i bunden og på hver side af vandløbet.
2. På de nederste 120 meter af Harrild Rende udlægges gydegrus
3. Etablering/restaurering af syv brede stryg i Binderup Å i fuld bundbredde samt udlægning af store skjulesten. Strygene længde og bredde vil variere mellem 25 og 40 meter i længden og 5 – 8 meter i bredden.

Størrelsen på grus og sten vil følge DTU Aquas anbefalinger og komme fra en lokal grusgrav.

Projekterne tænkes udført i efteråret 2025 eller foråret 2026.

Lystfiskeriforeningen Binderup Aa søger midler til projekterne og stiller med medlemmer til at udføre en del af arbejdet. Lodsejeren Asger Enggaard og Michael Pedersen stiller de nødvendige maskiner til rådighed.

Kontaktperson:

Uffe Westerberg, formand, Lystfiskeriforeningen Binderup Aa
Ole Kjærs Vej 20
9000 Aalborg
Tlf. 23 33 50 88
Email: uffe.westerberg@icloud.com

Herunder er beskrevet de enkelte lokaliteter i Harrild Rende og i Binderup Å.

1. Rørunderføring i Harrild Rende

Røret ønskes udskiftet med et vadested af samme model, som er anvendt ved Hylstrøm i Hasseris Enge (se foto på følgende side). Dog skal der ikke være pæle som underlag på op- og kørsel. Da jordbunden er sandet, kan i stedet anvendes groft grus af samme type, som bruges til at etablere gydebanks på strækningen.

Røret set fra nedstrøms side

Røret set fra opstrøms side

Rørets udmunding nedstrøms

Vadestedet i Hylstrøm som har afløst et rør.

Rørunderføringen set fra øst. Her etableres vadested

Rørunderføringen set fra vest

2. Udlægning af gydegrus i Harrild Rende

Strækningen har særdeles godt fald og er velegnet til gydning for ørreder. Udlægningen af grus starter lige opstrøms svinget, hvor vandløbet drejer mod øst og skifter karakter.

Øvre grænse for udlægning af gydegrus

Harrild Rende umiddelbart opstrøms rørunderføringen

3. Etablering/restaurering af gydestryg i Binderup Å nedstrøms Harrild Rende

Strækningen blev retableret i 2012, da Pandum Dambrug og stemmeværket blev nedlagt. Åens fulde vandføring blev ført tilbage til det oprindelige vandløb, som blev gravet bredere og der blev udlagt grus og sten. Vandløbet har i dag en gennemsnitlig bredde på 4,0-5,0 meter.

Bredvegetation er en del steder vokset ud i profilet, så vandløbet er blevet indsnævret. Dermed er den gennemsnitlige vanddybde øget, så gyde- og opvækstmuligheder er forringet.

På stryg og gydebanker er meget grus skyllet væk, så de nu mest består af grovere sten, eller grus og sten er blevet overlejret af sand.

Ved DTU Aquas bestandsanalyse i 2022 (se Plan for fiskepleje i Binderup Å 2023) viste strækningen et uudnyttet potentiale for gydning og yngel-opvækst. Rebild Kommune har siden 2022 udført grødeskæring, så der skæres ind i kanterne. Det er sket på anbefaling fra DTU Aqua.

Der er behov for at udbedre gydestryg og de brede, lavvandede stryg på strækningen. Strygene har en længde på mellem 15 og 40 meter.

Indsatsen skal give bedre muligheder for ørredernes gydning og bedre opvækstområder for yngel og små ørreder.

Stryg 1

Nedstrøms den nedlagte opstemning til dambrugets fødekanal er der en tærskel og derefter et uhensigtsmæssigt stort fald.

Her udlægges grus i et lag på 25 cm i hele vandløbets bredde og store sten for at skabe en velfungerende gydebanke samt skjul og læ for fisk.

Stryg 2

Det brede, lavvandede stryg er delvist tilsandet.

Her udlægges grus i varierende lag på 10-25 cm i hele vandløbets bredde.

Stryg 3

30 cm grus i hele vandløbets bredde. Længde 40-45 meter. Vanddybde bagefter ca. 25 cm i gennemsnit.

Stryg 4

30 cm grus i hele vandløbets bredde. Vanddybde bagefter ca. 25 cm i gennemsnit.

Stryg 5

Her suppleres med 10-20 cm grus i hele vandløbets bredde for at retablere stryget.

Stryg 6

25 - 30 cm grus i hele vandløbets bredde for at retablere stryget.

Stryg 7

25 - 30 cm grus i hele vandløbets bredde for at retablere stryget.